

İçindekiler

Takdim.....	11
-------------	----

Belgelerle Sanayi Tarihimiz

[Giriş].....	15
Anadolu Tarihinde Sınâî Faaliyetlere Toplu Bir Bakış.....	15
[İstanbul Sanayii].....	23
17. Yüzyılda İstanbul Şehrinde Sanayiın Durumu.....	23
1638 Yılında İstanbul'da Mevcut Belli Başlı İş Yerleri.....	25
Şahıslara Ait İş Yerleri.....	26
İstanbul'un En Eski Sanayi Bölgesi Kazlıçeşme ve Deri Sanayii	31
Neden "Kazlıçeşme"?.....	32
Geçmişteki Deri Sanayii	34
Bugünkü Kazlıçeşme.....	34
1719 Yılında İstanbul'daki Bir Dokuma Fabrikası'nın Defteri.....	37
Fabrikanın Boyahane Kısmı.....	40
Binanın Orta Kısımındaki Âletler.....	41
1721 Yılında Bir İpekli Dokuma Fabrikası'nın Kuruluşu	43
İstanbul'da İlk Sınâî Tesislerin Kuruluş Yılı: 1805.....	49
Uyanış.....	51

6 • BELGELERLE SANAYİ TARİHİMİZ

Çuha ve Kâğıt.....	51
Beykoz Kâğıthanesi.....	52
[Muhtelif Sanayi Faaliyetleri]	57
İslimye Çuha Fabrikası.....	57
Üç Devlet Tesisi.....	59
Yabancı Uzman.....	61
Merinos Koyunları.....	61
Türkiye’de İlk Kauçuk Fabrikasını Kurma Teşebbüsü.....	62
Geçmişte Önem Verilen Bir Sanat Şubesi: Boya ve Aprecilik	71
Türkiye’de Kibritin Tarihi	79
Cumhuriyet’ten Sonra.....	82
[Ağır Sanayi]	85
Demir Üzerine.....	85
Samako Demir Madeni	91
Osmanlı Devleti’nde Harp Sanayii	99
Osmanlı Denizciliği.....	101
Baruthaneler	102
Batı’da Özgür Düşüncenin Zaferi.....	103
Silâh İmalcisi, Silâh İthalcisi Oluyor.....	104
Barut İmâli ile İlgili Bir Belge.....	105
Türkiye’de İlk Buhar Makineleri.....	107
[Tedbir ve Usuller]	113
Madenlerimizin ve İptidâî Maddelerin İhracını Önleyen Tedbirler ..	113
İhracat Tahditleri.....	114
Çok Aranılan Bir Madde: İpek	116
Harp Sanayii ve Bakır	117
Eski Türk Sanayiinde “Gedik” Usulü	118
Sanayi Tarihimizde Norm Örnekleri.....	125
“Yerli Malı” Sloganında Gelişme.....	133

[Dış Ticaret]	137
Sanayi Tarihimizde İhracat.....	137
Felemenk Örneği.....	140
Fransız Örneği	141
Sonuç.....	144
Tarihimizde Avrupa Ticareti	145
İlk Dönem.....	146
İtalyanlarla Ticaret	147
Osmanlı- Fransa Ticareti.....	149
İkinci Dönemin Vasıfları.....	150
1718 Tarihli Türkiye Avusturya Ticaret Antlaşması	152
Ortam	156
Antlaşma Metni.....	157
Sanayimizde İlk Yabancı Sermaye Hareketleri	162
Türk-İngiliz Ekonomik İlişkilerinin Tarihine Bir Bakış	169
Ticaret İlişkileri.....	171
Antlaşmalar	172
Kraliçe Anne'in Mektubu.....	174
Şartlar Değişince	175
Tanzimat'tan Sonra.....	176
[Uluslararası Sergiler].....	179
Dünya Sergilerinde Türk mamûlleri	179
İştirak Ettiğimiz İlk Beynelmîlel Sergi	181
Sergi Hakkındaki Genelge	181
Gönderilecek Mallar.....	182
1855 Paris Sergisi	183
Bir Sergi Yazısı	184
1863 İstanbul Sergisi.....	185
[Menfi Etkiler].....	193
Kırkık Akçe... Geçmişte Para Değerinin Düşürülmesi Etki ve Sonuçları.....	193
Niçin Batıdaki Sınâî Gelişmeye Ayak Uyduramadık?	200

İki Toplumun Sosyal Düzenleri Arasındaki Temel Ayrılıklar	201
Devletin Tutumu.....	203
Sanayimizin Sınırlı Bir Alanda Çalışması	203
Rönesans'a Katılmamış Olmanın Sonuçları.....	204
Birikmiş Paranın Sanayie Akmasını Önleyen Engeller	204
Batı Kapitalizminin Baskısı.....	204
[Tanzimat ve Sonrası]	207
Tanzimat'ın Sanayimiz Üzerindeki Yıkıcı Etkileri.....	207
İslah-ı Sanayi Komisyonu	214
Komisyon'un Çalışma Konuları.....	216
İslah-ı Sanayi Komisyonu	219
1868'de İstanbul Sanayicilerinin Şirketler Halinde Birleştirilmesi	
Teşebbüsü	226
İstanbul'da İlk Sanayi Mektebinin Kuruluşu	235
[Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e]	243
Türkiye'de Sanayi Teşvik Rejimleri.....	243
Meşrutiyet Döneminde Millî Sanayi Fikrinin Gelişmesi.....	249
Kurtuluş Savaşı Sırasında Ankara'dan Yükselen Ses	255
Kurtuluş Savaşı'nı İzleyen Önemli Bir Teşebbüs: 1923 İzmir	
İktisat Kongresi.....	260
Meclisteki Tartışma.....	262
Ortam	264
Atatürk İzmir'de.....	265
Kongre Açılıyor	265
Atatürk'ün Nutkundan Vecizeler.....	266
Kongre Nasıl Çalıştı.....	267
1923'te Sanayimiz Hakkındaki Görüşler	269
Ortam	269
Başlıca Sorun: Sermaye.....	270
Sanayileşme	272
Himaye ve Teşvik	273
Müstakil Sanayi Odaları	274

[Odaların Tarihi].....	277
Sanayi Odaları Osmanlı Devleti'nde Ticaret, Sanayi Odaları ve Borsalar	277
Dönemin Özellikleri.....	277
Odaların Kuruluşu.....	279
İlk Odanın Özellikleri.....	285
Yabancı Ticaret Odaları.....	289
İlk Borsalar	289
Türkiye'de Odaların Kuruluşuna Ait İlk Resmî Belgeler	292
Bir Sanayi Odası Kuruluncaya Kadar	300
Bir Resmin Sahibi	301
Önemli Maddeler.....	301
Nihayet.....	303
Sanayi Birliğinden Sanayi Odasına.....	304
Sanayi Birliği'nin İleri Gelen Üyeleri.....	305
Bakanlarla Birliğin Tertiplelediği Toplantılar	307
Müstakil Sanayi Odalarına Doğru... ..	308
İlk Oda Meclisinin toplantısı.....	310
Nihayet.....	311
Sanayi ve Ticaret Odalarında Seçimler	312
Gerekli Vasıflar	312
Bugüne Kadar Yapılan Oda Seçimleri	313
Bir Gruptaki Sanat Şubelerinin Temsili.....	314
Şirketlerin Temsili Konusu	314
Odamızda Seçim Faaliyeti.....	315
Meslek Komiteleri Seçimi	317
Oda Meclisi ve Yönetim Kurulu Seçimleri	318
Seçimlerle İlgili İtirazlar ve İtiraz Mercileri	318
Tüzel Kişilerin Temsili Konusu.....	319
İstanbul Sanayi Odası'nın Kuruluş Yılı Dönümü Dolayısıyla 18 Yılın Getirdikleri.....	320
Büyük Değişiklikler	321
1953'ten Sonra	324

10 • BELGELERLE SANAYİ TARİHİMİZ

Değişmeyen Tek Şey.....	325
Odamızın Kuruluşundan 19 Yıl Sonra.....	326
Kuruluşlarının Yirminci Yılında Sanayi Odaları.....	331
[Sanayicilerimizle Konuşmalar]	335
Kırk Yıllık Sanayicilerimiz: İlk Yönetim Kurulu Üyesi Refik Bezmen ile Konuşma	335
Kıdemli Sanayicilerimizle Konuşmalar: Hulki Alisbah	340
Kırk Yıllık Sanayicilerimiz: Simon Çikvaşvili.....	346
Dizin.....	349